

HANDLAGET

TIDNING FÖR SÖDRMANLANDS LÄNS HEMSLÖJDSFÖRENING

NR 4 1994

ÄNTLIGEN HEMMA! NU GÅR VI UT!

För ett år sedan invigde vi vårt nya hus i Nyköping – Westerlingska gården. Landshövdingen och kommunalrådet skar av repet för ytterdörren med raska tag. Bonden och byggnadsarbetaren handskades vant med de handsmidda knivar Lars Aldén gjort för det speciella tillfället.

Med deras välgångsönskingar tryggt i ryggen, rivstarktade vi 1994. Äntligen var vi hemma i vårt eget hus tillsammans med våra gamla grannar och samarbetspartners Hembygdsförbundet.

HEMMA

Äntligen kunde vi starta en publik verksamhet utan att låna lokal. Februarilovets Sportlovs-slöjd gjorde många barn nyfikna på att fortsätta med slöjd. Ett digert utställningsprogram med demonstrationer och kurser har sedan genomförts. Interiört måleri var vårens stora satsning som följdes av den vackra Ull och silver.

Hösten startade med en utställning av del två av vårt utvecklingsprojekt Gömt men inte glömt med bord och mattor. Det resulterade i flera beställningar och några av mattorna ska vara med på utställningen Varp och Väft på Waldemarsudde, hemslöjdsrörelsens hyllning till

Konstfackskolan, som firar 150-årsjubileum i år. Så följde den mycket uppskattade Renässans för virkningen... och nu senast Pappslöjd.

Länets hemslöjdskonsulenter har, förutom allt detta arbete gjort klart vår sagojurta och tillsammans med läns museet byggt utställningen Jurta – en blåsig historia. I den utställningen har man arbetat med skolbarn och lärare i Nyköping för att utveckla en pedagogisk modell.

NU GÅR VI UT

Under året som kommer, går vi ut med både Jurta och mobila versioner av utställningarna i länet.

Och om SJ klarar av det, kommer vårt riksförbunds mobila inspirationsutställning Slöjdtåget att under föråret angöra Oxelösund, Flen och Eskilstuna.

Tillsammans med landstinget och länsstyrelsen i länet arbetar vi för att få fram en hantverksutbildning i gammal byggnadsteknik och textilbehandling på en plats i länet. Liksom Jurta är detta resultatet av rapporten Hantverksutveckling som Lille-Mor Boman presenterat under året som gått.

Nya hårdslöjdskonsulenter

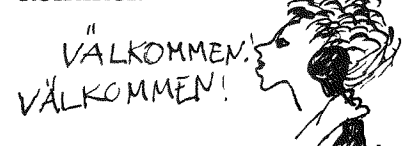
Helena Tani arbetar med möjligheten att få igång en slöjdskola för skolbarn i länets kommuner. När jag tänker på alla duktiga musiker och sångare vi nu har i landet på grund av kommunala musikskolan, ser jag att vi i en framtid ska ha lika många duktiga hantverkare, uppfinnare, konstnärer och vad mera som kan utvecklas ur en kommunal slöjdskola.

VÄLKOMMEN TILL WESTERLINGSKA GÅRDEN!

Jag har hört kommentaren från några medlemmar att vi aldrig har öppet när ni vill komma till vårt hus. Med vår mycket begränsade personalstyrka kan vi inte ha dörren öppen så mycket som vi skulle önska.

Naturligtvis har du ändå möjlighet att använda dig av det intressanta biblioteket och studera tygprovssamlingen. Ring bara vårt kansli på tel 0155-28 18 30 eller -21 29 21 och gör upp om tid.

Vill du tala med någon konsulent, ska du alltid ringa innan då de har hela länet som arbetsplats och ett väldigt hårt arbetsschema. De vill verkligen kunna ta hand om dig när du kommer.

ATT UTVECKLA SLOJDEN/HANTVER- KET I LÄNET

När den ideella länshemslöjdsföreningen för sju år sedan gjorde en grundläggande analys av hemslöjdsföreningens arbete och vad som var viktigt att ta itu med, så var en utveckling av slöjden/hantverket mot brukbara föremål i god, ny form ett av de angelägna målen. Projektet Gömt Men Inte Glömt var en av lösningarna, tävlingen Sörmländskt hantverk en annan.

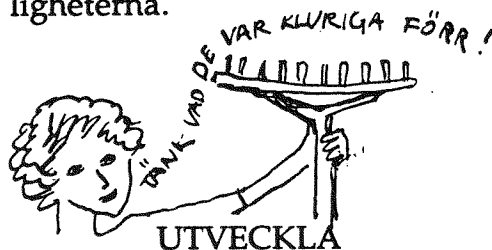
Då juryn för tävlingen träffades i oktober i år, gick man mycket noga igenom de 37 inlämnade bidragen. Den ansåg inte att något av bidragen motsvarade alla de krav som fanns formulerade i tävlingsreglerna och de bestämde sig därför för att inte dela ut något pris.

De ställde också frågan till föreningens styrelse: Är detta rätt sätt att utveckla hantverket?

Styrelsen blev nu tvungen att fundera över vad vi hade förväntat oss av de utvecklingsprojekt vi arbetet med och hur vi ska komma vidare. Människors livssituation har också förändrats en hel del under de sju år som gått. Att ha slöjd eller hantverk som en del eller kanske hela sitt levebröd, har blivit något som en hel del överväger. Ska man i längden bli framgångsrik på det området krävs större kunskaper hos utövarna eftersom man då kan se en

hårdnande konkurrens. Kunskaperna måste också omfatta områden som man kanske inte tidigare tänkt så mycket på som t.ex. formkunskap, produktutveckling och större kunskaper i att marknadsföra sina varor.

För att möta det behovet har föreningens styrelse nu börjat orientera sig i möjligheten att utveckla bra vägar för de som vill lära sig mera. Vi undersöker samarbeten med olika organisationer och vi funderar också över hur en större allmänhet ska kunna ta del av arbetet. Vi återkommer under nästa år med en plan över de nya möjligheterna.

DIN TEKNISKA KUNSKAP

Redan nu kan du utveckla ditt tekniska kunnande. Hemslöjds-konsulenterna ordnar kurser för de som vill ha kvalificerad utbildning i olika hantverk. Det är hemslöjdens så kallade länsanknutna kursverksamhet.

Kurserna kan både finnas färdiga, som de vi presenterar här, eller skraddarsys åt en intresserad grupp. Förutsättningen för en kurs är att minst åtta deltagare anmäler sig. Kursledare hämtas både inifrån länet och utifrån. Ring konsulenterna om dina önskemål.

LÄNSANKNUTNA KURSER VÅREN 95

Skärsvarvning 38 lektioner
Kursinnehåll: Svarvning mellan dubbar och skålsvarvning i rått respektive torrt virke. Lärare: Åke Landström, yrkessvarvare och slöjdlärare, Glanshammar. Tid: Två veckoslut under mars 95. Plats: Oxelösund.

Kurs i varmsmide 38 lektioner
Kursinnehåll: Olika smidestekniker som är användbara inom bruks- och verktygssmide. Lärare: Torsten Almén, smed, Eskilstuna. Tid: Två veckoslut under april - maj.

Kvinnor täljer med kniv och yxa 38 lektioner.
Kursinnehåll: olika tekniker i användandet av kniv, yxa och övriga skärande verktyg. Lärare Helena Åberg, länshemslöjds-konsulent. Tid: två veckor under mars - april. Plats: Mariefred.

Kurs i Rotslöjd Granrotsflätning 40 lektioner
Kursinnehåll: Insamling av material. Olika tekniker för flätning av granrotskorgar. Lärare: Erna-Lill Lindén, korgslöjdare. Tid: Kursen startar på senvåren 95 med insamling av rötter under en dag. Kursen fortsätter under två veckoslut i september - oktober 95.

Frågor och intresseanmälan ställs till Södermanlands läns hemslöjdsförening Box 138 611 23 Nyköping tel 0155-21 29 21 - 28 18 30

UTBILDNINGAR I HELA LANDET

En sammanställning över kurser och utbildningar i hela landet kan beställas från vårt kansli mot 25 kronor i frimärken. Sänd namn, adress och frimärken i ett kuvert till adressen ovan så kommer förteckningen till dig på posten.

ATT SPINNA VIDARE

Som du kanske vet, har hemslöjdsrörelsen en egen kursgård – Sätergläntan. Gården ligger mycket vackert högt ovanför In-sjön i Dalarna. Många har gått inspirerande kortkurser där och en hel del också på terminskurser. Och gården har genom åren haft många elever från till exempel USA och Japan.

När omvärlden nu förändras och ökade kunskaper blir viktiga, ändras också förutsättningarna för att driva gården. Nämnden för hemslöjdsfrågor har därför låtit utreda kursgårdens nuläge och framtid.

Att spinna vidare – en utredning om Sätergläntans fram-

tid, heter den utmärkta rapporten som består av två delar.

I den första studeras Sätergläntans profil samt möjligheterna att utveckla högskole- och forskningsanknuten verksamhet.

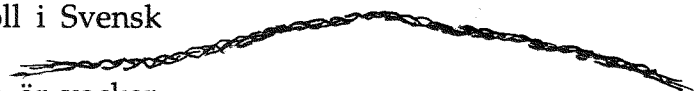
Den andra delen analyserar hemslöjdens utbildningssituation samt relaterar aktuella utbildningsbehov till Sätergläntans särskilda möjligheter att tillfredställa dessa. I denna del har också ingått uppgiften att ge förslag till att förstärka Sätergläntans centrala roll i Svensk hemslöjd.

Rapporten, som är vacker, klart skriven och mycket lätt-

läst, kan beställas från Nämnden för hemslöjdsfrågor, Box 470 30,100 74 Stockholm.

Att spinna vidare är det vi ständigt måste göra i hemslöjdsrörelsen. Den här rapporten har redan givit upphov till en mycket intressant artikel i tidningen Hemslöjden, 94/6, av Fredrik Backlund, systemanalytiker, som kopplar ihop slöjdens möjliga utveckling med de möjligheter den nya informationsteknologin ger.

Läs artikeln!

TVÅ DAGAR SOM SYNTES I PRESSEN

Hela Sverige Vävde helgen den 1a och 2a oktober. Rättare sagt hela VävSverige. Och alla tidningar skrev så mycket att Svenska Hemslöjdsföreningars riksförbund aldrig fått ihop så många pressklipp på så kort tid förr.

Initiativet till vävhelgen togs av Svenska vävrådet som sedan samarbetat med läns-hemslöjdskonsulenterna, vårt eget riksförbund och Riksförbundet för handvävning. Men det mesta av arbete och idéer har landets alla entusiastiska väverskor och deras vännerstått för.

Hela sex stora artiklar fick vävgruppen i Flen ihop. Där ser man att "all business is local" även för tidningarnas del.

SANSLÖST KUL

Men mest skrev nog tidningarna för att de hade så roligt. Den verkliga höjdpunkten tycks ha varit när konstnärerna Kelvin Sommer och Knut H Larsen vävde kläderna av varandra.

Ritsch, ratsch drog de varandras kläder i bitar och klipp-te lite här och där som de tyckte att det passade i väven. Eftersom ingen av dem hade vävt förut så hämmades de inte av att det skulle se ut på något särskilt sätt.

Hur långt den här formen av vävpoker riktigt gick förtäljer inte historien. Men kul var det säger de som var med. Och en spännande väv blev det.

Samma glada och okon-

ventionella inställning till vad man kan göra präglade hela Flens-helgen. Material som gamla tidningar och använda blå balsnören användes som inslag. Ett klart steg i riktning mot att ta till vara allt vi annars slänger. En sorts trasmattefilosofi i sin bästa mening.

INTE BARA FLEN

Jag har här bara berättat om det som hände i Flens kommun. Vi återkommer till alla de andra fantastiska insatser som gjordes av väventusiaster i andra delar av länet denna helg.

Vi kan då också titta mer på vävstugornas betydelse för det omgivande samhället och möjligheten att lära tillsammans.

VÄRVA EN MEDLEM SOM ÄR MED OCH UPPTÄCKER VÅRT ARV OCH VÅR FRAMTID!

Vi är nu ca 300 medlemmar i länets hemslöjdsförening och nästa år tänkte vi med din hjälp bli minst 600.

Vi har därför sänt med två inbetalningskort till dig. Vi är övertygade om att du har minst en vän som också vill bli medlem i den framtidens rörelse som hemslöjdsrörelsen är.

Två spännande forskningsprojekt drivs nu inom ramen för föreningen. Ett är en inventering av järnhanteringen i länet,

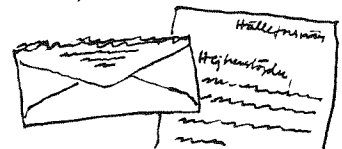
ett handlar om kvinnors arbete. Båda är viktiga för att kartlägga delar av vår slöjd- och hantverkshistoria i länet. Sörmland skiljer sig ganska mycket på det området från de traditionella slöjdlänen som t.ex. Dalarna och Hälsingland.

SKRIV TILL OSS!

Vet du något som kan vara värdefullt vid en sådan inventering så skriv till oss. Har du någon släkting som arbetade med

hantverk, kanske väverska eller sömmerska på en herrgård, så hör av dig. Kan du något om järnhanteringen förr?

Brev om järnhantering ställs till Helena Åberg, Södermanlands läns hemslöjdsförening, Box 138, 611 23 Nyköping. Brev om kvinnors arbete till Barbro Sköldebrandt, Stora Huset, 640 30 Hälleforsnäs.

SATSA I VÅRA FONDER. VI GARANTERAR EN UTDELNING FÖR FRAMTIDA GENERATIONER.

Föreningen har nu tre fonder för utveckling av slöjd/hantverk i länet: Ann-Marie von Stockenströms fond för spinningens fortlevnad och utveckling, föreningens Utvecklingsfond och den nystartade Hårdslöjdsfonden.

Initiativet till den senare kommer från vår styrelseledamot Lars Aldén. För de som inte känner Lars vill jag presentera honom som en, i slöjdvärlden, närmast mytomspunnen person. Han kan allt från finaste damaskensmide till att skärvarva utsökta skålar och ordförandeklubbor. Han har till och med smitt och härdat böss-

fjädrar, vilket inte är lätt.

Ja, han är så duktig att de blivande möbelsnickarna på Carl Malmstens Verkstadsskola besöker honom en gång om året för att lära sig mera. Lars morfarsfar var finsnickare som kom från Värmland till Claestorp i Sörmland och allt som Lars lärt sig har han lärt i en levande tradition av äldre kunniga människor.

Vi garanterar att avkastningen av våra fonder kommer framtida generationer tillgodo. Så sätt ett kryssi i rutorna och satsa en slant på framtiden.

X 100 kronor till
Framtiden!!
Sven S.

BARA FÖR MEDLEMMAR

När du värvat en vän som medlem, måste du också påminna om att medlemmar kan prenumerera på Sveriges vackraste tidskrift, Hemslöjden, till rabatterat pris.

Det ligger med ett prenumerationserbudande med det här HandLaget. Ge bort det om du själv inte behöver det. Se annars till att din vän får telefonnumret till tidningen: 090-14 59 25.

Till sist vill jag önska er alla

God Jul och Gott Nytt År

Bie Seipel,
ordförande

